**Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest**

►**B**

# NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1346/2000, 29. mai 2000, maksejõuetusmenetluse kohta

(ELT L 160, 30.6.2000, lk 1)

Muudetud:

| | | Euroopa Liidu Teataja | | |
|---|---|---|---|---|
| | | nr | lehekülg | kuupäev |
| ►**M1** | Nõukogu määrus (EÜ) nr 603/2005, 12. aprill 2005 | L 100 | 1 | 20.4.2005 |
| ►**M2** | Nõukogu määrus (EÜ) nr 694/2006, 27. aprill 2006 | L 121 | 1 | 6.5.2006 |
| ►**M3** | Nõukogu Määrus (EÜ) nr 1791/2006, 20. november 2006 | L 363 | 1 | 20.12.2006 |

Muudetud:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| ►**A1** | Akt Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta | L 236 | 33 | 23.9.2003 |

Parandatud:

►**C1** Parandus, EÜT L 49, 17.2.2007, lk 36 (603/2005)

▼B

# NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1346/2000,

## 29. mai 2000,

## maksejõuetusmenetluse kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 61 punkti c ja artikli 67 lõiget 1,

võttes arvesse Saksamaa Liitvabariigi ja Soome Vabariigi algatust,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ([1])

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ([2])

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Liidu eesmärk on luua vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala.

(2) Siseturu nõuetekohane toimimine eeldab piiriüleste maksejõuetusmenetluste tõhusat ja tulemuslikku toimimist ning käesoleva määruse vastuvõtmine on vajalik kõnealuse, asutamislepingu artiklis 65 sätestatud tsiviilasjades tehtava õigusalase koostöö alla kuuluva eesmärgi saavutamiseks.

(3) Ettevõtjate tegevusel on üha suurenev piiriülene mõju ning seepärast reguleeritakse seda järjest rohkem Euroopa Ühenduse õigusega. Kuna selliste ettevõtjate maksejõuetus avaldab mõju ka siseturu nõuetekohasele toimimisele, on vaja ühenduse õigusakti, milles nähakse ette maksejõuetu võlgniku varade suhtes võetavate meetmete kooskõlastamise nõue.

(4) Siseturu nõuetekohaseks toimimiseks on vaja vältida selliste olukordade teket, mis motiveerivad osapooli viima varasid või kohtumenetlusi ühest liikmesriigist teise enda jaoks soodsama õigusliku seisundi leidmiseks (*forum shopping* — meelepärase kohtualluvuse valimine).

(5) Neid eesmärke ei ole võimalik piisavalt hästi saavutada liikmesriigi tasandil ning seetõttu on ühenduse tasandil võetavad meetmed õigustatud.

(6) Vastavalt proportsionaalsuse põhimõttele peaks käesolev määrus piirduma sätetega, mis reguleerivad maksejõuetusmenetluste algatamise pädevust ning otsuseid, mis tehakse otseselt maksejõuetusmenetluse alusel ja on sellega tihedalt seotud. Lisaks sellele peaks käesolev määrus sisaldama nende otsuste tunnustamist ja kohaldatavat õigust käsitlevaid sätteid, mis samuti vastavad kõnealusele põhimõttele.

(7) 1968. aasta Brüsseli konventsiooni kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades ([3]) (muudetud selle konventsiooniga ühinemist käsitlevate konventsioonidega) ([4]) reguleerimisalasse ei kuulu maksejõuetute äriühingute või teiste juriidiliste isikute likvideerimismenetlustega seotud maksejõuetus-

([1]) Arvamus on esitatud 2. märtsil 2000 (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata).
([2]) Arvamus on esitatud 26. jaanuaril 2000 (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata).
([3]) EÜT L 299, 31.12.1972, lk 32.
([4]) EÜT L 204, 2.8.1975, lk 28; EÜT L 304, 30.10.1978, lk 1; EÜT L 388, 31.12.1982, lk 1; EÜT L 285, 3.10.1989, lk 1; EÜT C 15, 15.1.1997, lk 1.

▼B

menetlused, kohtumenetlused, kohtuvälised kokkulepped ja muud sellised menetlused.

(8) Piiriülese mõjuga maksejõuetusmenetluste tõhususe ja tulemuslikkuse parandamiseks on vajalik ja asjakohane koondada pädevust, tunnustamist ja asjaomases valdkonnas kohaldatavaid seadusi käsitlevad sätted ühenduse õigusakti, mis on siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

(9) Käesolevat määrust tuleks kohaldada kõigi maksejõuetusmenetluste suhtes olenemata sellest, kas võlgnik on füüsiline või juriidiline isik. Maksejõuetusmenetlused, mille suhtes käesolevat määrust kohaldatakse, on loetletud käesoleva määruse lisades. Käesoleva määruse reguleerimisalasse ei kuulu kindlustusseltside, krediidiasutuste, kolmandate isikute vara või väärtpabereid haldavate investeerimisettevõtjate ning ühisinvesteerimisettevõtjatega seotud maksejõuetusmenetlused. Need ettevõtjad ei kuulu käesoleva määruse reguleerimisalasse, kuna nende suhtes kohaldatakse erikorda ning siseriiklikel järelevalveasutustel on teatavates aspektides erakordselt suured sekkumisvolitused.

(10) Maksejõuetusmenetlusega ei pruugi alati kaasneda kohtuorganite sekkumine; käesolevas määruses on mõistel “kohus” lai tähendus, mis hõlmab isikuid ja organeid, kellel on siseriikliku õiguse kohaselt volitused maksejõuetusmenetluste algatamiseks. Käesoleva määruse kohaldamiseks peavad (seaduses ettenähtud toiminguid ja formaalsusi hõlmavad) menetlused olema kooskõlas käesoleva määruse sätetega, ametlikult tunnustatud ja juriidiliselt tõhusad selles liikmesriigis, kus maksejõuetusmenetlus on algatatud, ning hõlmama kõiki võlgniku võlakohustusi, mille käigus võlgnik kaotab täielikult või osaliselt oma vara käsutamise õiguse ja määratakse likvideerija.

(11) Käesolevas määruses tunnistatakse, et kuna eri riikide materiaalõiguses on väga suuri erinevusi, ei ole praktiline võtta kogu ühenduses kasutusele üldist maksejõuetusmenetlust. Selle liikmesriigi õiguse eranditu kohaldamine, kus menetlus algatatakse, tooks sageli kaasa raskusi. See kehtib näiteks tagatisi käsitlevate õigusaktide puhul, mis on riigiti väga erinevad. Ka teatavate võlausaldajate eelisõigused maksejõuetusmenetluses on mõnel juhul täiesti erinevad. Käesolevas määruses tuleb seda arvesse võtta kahel viisil. Esiteks, tuleb sätestada kohaldatavat õigust käsitlevad erieeskirjad juhuks, kui tegemist on eriti oluliste õiguste ja õigussuhetega (nt asjaõigused ja töölepingud). Teiseks tuleb üldiste põhimaksejõuetusmenetluste kõrval lubada kasutusele võtta ka siseriiklikud menetlused, mis hõlmavad ainult selles riigis asuvaid varasid, kus menetlus algatatakse.

(12) Käesoleva määruse alusel on võimalik algatada põhimaksejõuetusmenetlus liikmesriigis, kus asub võlgniku põhihuvide kese. Sellisel menetlusel on üldine kohaldamisala ja selle eesmärk on hõlmata kõiki võlgniku varasid. Erinevate huvide kaitsmiseks võimaldab käesolev määrus algatada paralleelselt põhimenetlusega teiseseid menetlusi. Teisesed menetlused võib algatada liikmesriigis, kus asub võlgniku tegevuskoht. Teiseste menetluste mõju piirdub kõnealuses riigis asuva varaga. Põhimenetluse ja teisese menetluse kooskõlastamist käsitlevad kohustuslikud eeskirjad tagavad menetluse ühtsuse kogu ühenduse territooriumil.

(13) “Põhihuvide kese” peaks olema koht, kus võlgnik tegeleb regulaarselt oma huvide realiseerimisega ja on seetõttu kolmandate isikute poolt tuvastatav.

(14) Käesolevat määrust kohaldatakse ainult selliste menetluste suhtes, mille puhul võlgniku põhihuvide kese asub ühenduses.

(15) Käesolevas määruses sätestatud kohtualluvuse eeskirjades nähakse ette ainult rahvusvaheline kohtualluvus, mis tähendab,

▼B

et määratakse liikmesriik, kelle kohtud võivad algatada maksejõuetusmenetlusi. Territoriaalne kohtualluvus asjaomases liikmesriigis määratakse kindlaks selle riigi õigusaktidega.

(16) Kohtul, kelle pädevusse kuulub põhimaksejõuetusmenetluse algatamine, tuleks lubada rakendada ajutisi kaitseabinõusid alates menetluse algatamise taotluse esitamisest. Enne maksejõuetusmenetlust ja selle järel rakendatavatel kaitseabinõudel on väga oluline osa maksejõuetusmenetluse tõhususe tagamisel. Sellega seoses tuleks käesolevas määruses pakkuda erinevaid võimalusi. Ühelt poolt peaks põhimaksejõuetusmenetluse algatamiseks pädevatel kohtutel olema lubatud rakendada ka ajutisi kaitseabinõusid, mis hõlmavad teiste liikmesriikide territooriumil asuvat vara. Teisest küljest peaks enne põhimaksejõuetusmenetlust määratud ajutisel likvideerijal olema õigus taotleda selles liikmesriigis, kus asub võlgniku tegevuskoht, kõnealuse liikmesriigi õigusaktide alusel lubatavate kaitsemeetmete kohaldamist.

(17) Enne põhimaksejõuetusmenetluse algatamist peaks õigus taotleda maksejõuetusmenetluse algatamist selles liikmesriigis, kus asub võlgniku tegevuskoht, olema ainult kohalikel võlausaldajatel ja kohaliku tegevuskoha võlausaldajatel või juhul, kui põhimaksejõuetusmenetlust ei ole võimalik algatada selle liikmesriigi õiguse alusel, kus asub võlgniku põhihuvide kese. Selle piirangu eesmärk on, et siseriiklike maksejõuetusmenetluste algatamist saaks enne põhimaksejõuetusmenetlust taotleda vaid hädavajadusel. Kui põhimaksejõuetusmenetlus on algatatud, muutuvad siseriiklikud menetlused teisesteks menetlusteks.

(18) Käesolev määrus ei piira õigust taotleda pärast põhimaksejõuetusmenetluse algatamist maksejõuetusmenetluse algatamist selles liikmesriigis, kus asub võlgniku tegevuskoht. Põhimaksejõuetusmenetluse likvideerija või mõni muu kõnealuse liikmesriigi seaduste alusel selleks volitatud isik võib taotleda teiseste maksejõuetusmenetluste algatamist.

(19) Teisesed maksejõuetusmenetlused võivad lisaks kohalike huvide kaitsmisele täita erinevaid eesmärke. Võib esineda juhtumeid, mil võlgniku vara ühtse tervikuna käsitlemine on liiga raske või asjaomaste õigussüsteemide erinevused on nii suured, et võivad põhjustada raskusi selle riigi, kus menetlus on algatatud, seaduste rakendamisel teistes riikides, kus võlgniku vara asub. Seetõttu võib põhimaksejõuetusmenetluse likvideerija taotleda teisese menetluse algatamist, kui seda on vaja vara tõhusaks käsitlemiseks.

(20) Põhimaksejõuetusmenetlus ja teisesed menetlused saavad kõigi varade tõhusale realiseerimisele kaasa aidata ainult juhul, kui kõik samaaegselt pooleliolevad menetlused on kooskõlastatud. Siinkohal on põhitingimuseks, et erinevad likvideerijad peavad tegema tihedat koostööd eelkõige piisava teabevahetuse kaudu. Põhimaksemenetluse valitseva seisundi tagamiseks peaks selle menetluse likvideerijal olema palju võimalusi sekkuda samaaegselt pooleliolevatesse teisestesse menetlustesse. Näiteks peaks tal olema võimalus teha ettepanekuid saneerimisplaani või kompromisside tegemise kohta või taotleda varade realiseerimise peatamist teisese maksejõuetusmenetluse puhul.

(21) Igal võlausaldajal, kellel on ühenduses alaline elu- või asukoht või registrijärgne asukoht, peaks olema õigus esitada oma nõuded kõigis ühenduses pooleliolevates maksejõuetusmenetlustes, mis on seotud võlgniku varadega. See õigus peaks olema ka maksuhalduritel ja sotsiaalkindlustusasutustel. Võlausaldajate võrdse kohtlemise tagamiseks peab tulude jaotamine siiski olema kooskõlastatud. Igal võlausaldajal peaks olema võimalus jätta endale maksejõuetusmenetluse käigus omandatu, kuid tal on õigus osaleda kõigi varade jaotamisel teiste menetluste käigus ainult

▼B

juhul, kui sama staatusega võlausaldajad on oma nõuete alusel saanud samaväärse osa.

(22) Käesolevas määruses tuleks ette näha, et selle reguleerimisalasse kuuluvaid maksejõuetusmenetluste algatamist, läbiviimist ja lõpetamist käsitlevaid otsuseid ning maksejõuetusmenetlustega otseselt seotud otsuseid tuleb viivitamata tunnustada. Seega tähendab automaatne tunnustamine seda, et õiguslikud tagajärjed selle riigi seaduste kohaselt, kus menetlus on algatatud, ulatuvad kõikidesse liikmesriikidesse. Liikmesriikide kohtute tehtud otsuste tunnustamine peaks põhinema vastastikuse usalduse põhimõttel. Seetõttu peaks mittetunnustamise põhjusi olema võimalikult vähe. Sellest lähtuvalt tuleks lahendada ka vaidlused juhul, kui kahe liikmesriigi kohtud leiavad, et nad on pädevad algatama põhimaksejõuetusmenetlust. Teised liikmesriigid peavad tunnustama selle kohtu otsust, kes menetluse esimesena algatas, ilma et neil oleks õigus kõnealuse kohtu otsust kontrollida.

(23) Käesolevas määruses tuleks selle reguleerimisalasse kuuluvates küsimustes sätestada ühtsed kollisiooninormid, mis käesoleva määruse reguleerimisalas asendavad eri riikides kehtivaid rahvusvahelise eraõiguse sätteid. Kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse selle liikmesriigi seadusi, kus menetlus on algatatud (*lex concursus*). Kollisiooninorm peaks kehtima nii põhimaksejõuetusmenetluse kui ka kohalike menetluste suhtes; *lex concursus* määrab kindlaks kõik maksejõuetusmenetluste protsessuaalsed ja materiaalsed mõjud asjaomastele isikutele ja õigussuhetele. Selle alusel määratakse kindlaks ka maksejõuetusmenetluste algatamise, läbiviimise ja lõpetamise tingimused.

(24) Selliste maksejõuetusmenetluste automaatne tunnustamine, mille suhtes üldjuhul kohaldatakse selle riigi seadusi, kus menetlus on algatatud, võib olla vastuolus normidega, mille kohaselt tehakse tehinguid teistes liikmesriikides. Tehingute kindluse ja õiguspäraste ootuste kaitsmiseks teistes liikmesriikides peale selle, kus menetlus on algatatud, tuleks üldreeglist ette näha mitmed erandid.

(25) Selle riigi seadusest, kus menetlus on algatatud, on eelkõige vaja kõrvale kalduda asjaõiguste puhul, sest neil on krediidi andmisel eriti suur tähtsus. Üldjuhul tuleks asjaõiguse alus, kehtivus ja ulatus kindlaks määrata vastavalt asukohamaa õigusele (*lex situs*) ja seda ei tohiks mõjutada maksejõuetusmenetluse algatamine. Seetõttu peaks asjaõiguse omanikul olema võimalik jätkuvalt nõuda oma õigust väärtpaberitagatise eraldamisele. Kui varade suhtes kohaldatakse ühe liikmesriigi asjaõiguse sätteid, kuid põhimaksejõuetusmenetlus viiakse läbi mõnes teises liikmesriigis, peaks põhimaksejõuetusmenetluse likvideerijal olema võimalik taotleda teiseste menetluste algatamist sellise liikmesriigi kohtualluvuses, kus tekivad asjaõigused juhul, kui võlgniku tegevuskoht asub selles liikmesriigis. Kui teisest menetlust ei algatata, makstakse asjaõigustega hõlmatud varade müügist tekkiv ülejääk põhimaksejõuetusmenetluse likvideerijale.

(26) Kui selles liikmesriigis, kus menetlus on algatatud, ei ole tasaarvestus lubatud, peaks võlausaldajal igal juhul olema õigus tasaarvestusele, kui seda võimaldab maksejõuetu võlgniku nõude suhtes kohaldatav seadus. Seega toimib tasaarvestus teatava tagatisena, mis põhineb õigusnormidel, millele asjaomane võlausaldaja saab nõude tekkimisel tugineda.

▼B

(27) Erikaitset on vaja ka maksesüsteemide ja finantsturgude puhul. See kehtib näiteks sellistes süsteemides esinevate tehingu lõpetamise kokkulepete ja tasaarvelduskokkulepete puhul, väärtpaberimüügi puhul ja sellistele tehingutele antavate tagatiste puhul, mis on reguleeritud eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 1998. aasta direktiiviga 98/26/EÜ arvelduse lõplikkuse kohta makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemides ([1]). Seega tuleks selliste tehingute suhtes kohaldada ainult seda õigust, mis on kõnealuse süsteemi või turu puhul asjakohane. Selle sättega püütakse vältida võimalust, et äripartneri maksejõuetuks muutumine mõjutab liikmesriikide makse- või tasaarvestussüsteemides või reguleeritud finantsturgudel ettenähtud maksemehhanisme ja tehingute arveldamise mehhanisme. Direktiiv 98/26/EÜ sisaldab erisätteid, mis on käesolevas määruses sisalduvate üldeeskirjade suhtes ülimuslikud.

(28) Töötajate ja töökohtade kaitsmiseks tuleb üldiste kollisiooninormide kohaselt määrata lepingu suhtes kohaldatavas seaduses kindlaks, millist mõju avaldab maksejõuetusmenetlus töösuhte jätkumisele või lõpetamisele ning töösuhte poolte õigustele ja kohustustele. Kõik muud maksejõuetusõigusega seotud küsimused, nagu näiteks töötajate nõuete kaitstus eelisõigustega ja selliste eelisõiguste staatus, tuleks kindlaks määrata selle riigi õigusega, kus menetlus algatatakse.

(29) Äritegevusega seotud kaalutlustel tuleks menetluste algatamise otsuse põhisisu avaldada likvideerija nõudmisel teistes liikmesriikides. Kui asjaomases liikmesriigis asub võlgniku tegevuskoht, võib avaldamine olla kohustuslik. Kummalgi juhul ei tohi avaldamine olla teistes riikides algatatud menetluste tunnustamise eeltingimus.

(30) Võib juhtuda, et mõned asjaomased isikud ei ole menetluse algatamisest teadlikud ja tegutsevad heauskselt viisil, mis on uue olukorraga vastuolus. Selliste isikute kaitseks, kes teevad võlgnikule väljamakseid, teadmata, et mõnes teises riigis on algatatud menetlus ja et väljamakse tuleks tegelikult teha teises riigis algatatud menetluse likvideerijale, tuleks ette näha, et sellise väljamakse järel nende võlg kustutatakse.

(31) Käesolev määrus peaks sisaldama maksejõuetusmenetluse korraldamist käsitlevaid lisasid. Kuna need lisad on eranditult seotud liikmesriikide õigusaktidega, on nõukogul eriline ja asjakohane põhjus jätta endale õigus nimetatud lisasid muuta, et võtta arvesse liikmesriikide siseriiklikes õigusaktides tehtavaid muudatusi.

(32) Euroopa Liidu lepingu ja Euroopa Ühenduse asutamislepingu lisaks oleva Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolli artikli 3 kohaselt on Ühendkuningriik ja Iirimaa teatanud oma soovist osaleda käesoleva määruse vastuvõtmisel ja kohaldamisel.

(33) Euroopa Liidu lepingu ja Euroopa Ühenduse asutamislepingu lisaks oleva Taani seisukohta käsitleva protokolli artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning seega ei ole see määrus Taani suhtes siduv ja Taanis seda ei kohaldata,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

([1]) EÜT L 166, 11.6.1998, lk 45.

▼B

I PEATÜKK

**ÜLDSÄTTED**

*Artikkel 1*

**Reguleerimisala**

1. Käesolevat määrust kohaldatakse võlgniku kõiki võlakohustusi hõlmavate maksejõuetusmenetluste suhtes, mille käigus võlgnik kaotab täielikult või osaliselt oma vara käsutamise õiguse ja määratakse likvideerija.

2. Käesolevat määrust ei kohaldata maksejõuetusmenetluste suhtes, mis on seotud kindlustusseltside, krediidiasutuste ja ühisinvesteerimisettevõtjatega või investeerimisühingutega, kelle pakutavad teenused hõlmavad kolmandate isikute vara või väärtpaberite haldamist.

*Artikkel 2*

**Mõisted**

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *maksejõuetusmenetlus* — artikli 1 lõikes 1 nimetatud maksejõuetusmenetlus, mis hõlmab kõiki võlgniku võlakohustusi. Need menetlused on loetletud A lisas;

b) *likvideerija* — isik või organ, kelle ülesanne on hallata või likvideerida võlgniku vara, mille suhtes viimane on täielikult või osaliselt kaotanud käsutamisõiguse, või kontrollida tema asjaajamist. Need isikud ja organid on loetletud C lisas;

c) *likvideerimismenetlus* — punktis a nimetatud maksejõuetusmenetlus, mis hõlmab võlgniku varade realiseerimist, sealhulgas menetlused, mis lõpetatakse kompromissiga, mõne muu maksejõuetuse likvideerimiseks võetava meetme abil või varade ebapiisavuse tõttu. Need menetlused on loetletud B lisas;

d) *kohus* — liikmesriigi kohtuorgan või mõni muu pädev organ, kes on volitatud algatama maksejõuetusmenetlust või võtma sellise menetluse käigus vastu otsuseid;

e) *otsus*, mis käsitleb maksejõuetusmenetluse algatamist või likvideerija määramist — sellise kohtu tehtav otsus, kes on volitatud kõnealuseid menetlusi algatama või likvideerijat määrama;

f) *maksejõuetusmenetluse algatamise aeg* — menetluse algatamisotsuse jõustumise aeg olenemata sellest, kas otsus on lõplik või mitte;

g) liikmesriik, kus asuvad varad –

— asja korral liikmesriik, kelle territooriumil asi asub,

— sellise omandi või õiguse korral, millega seotud omandi- või muu õigus tuleb kanda avalikku registrisse, liikmesriik, kelle alluvuses registrit peetakse,

— nõuete korral liikmesriik, kelle territooriumil asub nende nõuete täitmiseks kohustatud kolmanda isiku põhihuvide kese vastavalt artikli 3 lõikele 1;

h) *tegevuskoht* — tegevuskoht, kus toimub võlgniku alaline majandustegevus, mis hõlmab tööjõudu ja materiaalseid vahendeid.

▼B

*Artikkel 3*

**Rahvusvaheline kohtualluvus**

1. Maksejõuetusmenetluste algatamiseks on pädevad selle liikmesriigi kohtud, kus asub võlgniku põhihuvide kese. Äriühingu või muu juriidilise isiku puhul peetakse vastupidiste tõendite puudumisel tema põhihuvide keskmeks registrijärgset asukohta.

2. Kui võlgniku põhihuvide kese asub liikmesriigi territooriumil, on teise liikmesriigi kohus võlgniku vastu maksejõuetusmenetluse algatamiseks pädev ainult juhul, kui kõnealusel võlgnikul on tegevuskoht selles riigis. See menetlus mõjutab ainult selliseid võlgniku varasid, mis asuvad viimati nimetatud liikmesriigi territooriumil.

3. Kui maksejõuetusmenetlus on algatatud lõike 1 alusel, peetakse hiljem lõike 2 alusel algatatavaid menetlusi teisesteks menetlusteks. Viimati nimetatud menetlused peavad olema likvideerimismenetlused.

4. Enne lõike 1 alusel põhimaksejõuetusmenetluse algatamist võib lõikes 2 osutatud teiseseid maksejõuetusmenetlusi algatada ainult juhul, kui:

a) lõike 1 alusel ei saa maksejõuetusmenetlust algatada selle liikmesriigi õigusaktides sätestatud tingimuste tõttu, kelle territooriumil asub võlgniku põhihuvide kese;

b) teisese maksejõuetusmenetluse algatamist taotleb võlausaldaja, kelle alaline elu- või asukoht või registrijärgne asukoht on liikmesriigis, kelle territooriumil tegevuskoht asub või kelle nõue tuleneb selles tegevuskohas toimuvast tegevusest.

*Artikkel 4*

**Kohaldatav seadus**

1. Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse maksejõuetusmenetluse ja selle mõjude suhtes selle liikmesriigi seadust, kelle territooriumil menetlus on algatatud, edaspidi “menetluse algatanud riik”.

2. Menetluse algatanud riigi seadustes sätestatakse menetluste algatamise, läbiviimise ja lõpetamise tingimused. Tingimustes määratakse eelkõige kindlaks:

a) milliste võlgnike suhtes saab maksejõuetusmenetlust algatada;

b) maksejõuetusmenetluses käsitletavad varad ning selliste varade käsitlemine, mille võlgnik omandab pärast maksejõuetusmenetluse algatamist;

c) võlgniku ja likvideerija volitused;

d) tasaarvestuse tingimused;

e) maksejõuetusmenetluse mõjud võlgniku lepingulistele suhetele;

f) maksejõuetusmenetluse mõjud konkreetsete võlausaldajate algatatud menetlustele, välja arvatud pooleliolevad kohtuasjad;

g) võlgniku vara suhtes esitatavad nõuded ning pärast maksejõuetusmenetluse algatamist tekkivate nõuete käsitlemine;

h) nõuete esitamise, kontrollimise ja kinnitamise eeskirjad;

i) eeskirjad, mis reguleerivad varade realiseerimisel saadud tulude jaotamist, nõuete järjestamist ning selliste võlausaldajate õigusi, kelle nõuded on pärast maksejõuetusmenetluse algatamist osaliselt rahuldatud asjaõiguse alusel või tasaarvestuse abil;

j) maksejõuetusmenetluse lõpetamise tingimused ja mõjud, eelkõige kompromissiga lõpetamisel;

▼B

k) võlausaldajate õigused pärast maksejõuetusmenetluse lõpetamist;

l) maksejõuetusmenetlusega seotud kulude kandjad;

m) eeskirjad, mis käsitlevad kõiki võlausaldajaid kahjustavate õigustoimingute tühiseks tunnistamise korda.

*Artikkel 5*

**Kolmandatele isikutele kuuluvad asjaõigused**

1. Maksejõuetusmenetluse algatamine ei mõjuta võlausaldajatele või kolmandatele isikutele kuuluvaid asjaõigusi, mis on seotud võlgnikule kuuluva materiaalse, immateriaalse, kinnis- või vallasvaraga, mis asub menetluse algatamise ajal teise liikmesriigi territooriumil, olenemata sellest, kas tegemist on konkreetse varaga või kindlaksmääramata vara kogumiga, mis võib aja jooksul muutuda.

2. Lõikes 1 osutatud õigused tähendavad eelkõige järgmist:

a) õigus likvideerida või lasta likvideerida varasid ning rahuldada nõudeid kõnealuste varade likvideerimisest saadavast tulust või sissetulekust, eelkõige kinnipidamisõiguse või hüpoteegi kaudu;

b) ainuõigus nõude rahuldamiseks, eelkõige õigus, mis on tagatud kinnipidamisõigusega või nõude tagatisena loovutamisega;

c) õigus nõuda varade tagastamist ja/või hüvitamist nendelt, kelle valduses või kasutuses need on õigustatud poole tahte vastaselt;

d) asjaõigusega tagatud õigus saada omandilt tulu.

3. Asjaõiguseks peetakse avalikus registris registreeritud ja kolmandate isikute vastu täitmisele pööratavat õigust, mille alusel saab omandada lõikes 1 nimetatud asjaõiguse.

4. Lõige 1 ei välista meetmeid, mida võetakse seoses õigustoimingute tühiseks tunnistamisega vastavalt artikli 4 lõike 2 punktile m.

*Artikkel 6*

**Tasaarvestus**

1. Maksejõuetusmenetluse algatamine ei mõjuta võlausaldajate õigust nõuda oma nõuete ja võlgniku nõuete tasaarvestust, kui see on lubatud maksejõuetu võlgniku nõude suhtes kohaldatava seadusega.

2. Lõige 1 ei välista meetmeid, mida võetakse seoses õigustoimingute tühiseks tunnistamisega vastavalt artikli 4 lõike 2 punktile m.

*Artikkel 7*

**Omandireservatsioon**

1. Varade ostja vastu algatatav maksejõuetusmenetlus ei mõjuta müüja omandireservatsioonil põhinevaid õigusi, kui varad asuvad menetluse algatamise ajal mõne teise kui menetluse algatanud liikmesriigi territooriumil.

2. Maksejõuetusmenetluse algatamine varade müüja vastu pärast varade üleandmist ei ole piisav põhjus müügi tühistamiseks või lõpetamiseks ning ei takista ostjal saada selle omandiõigust, kui müüdav vara asub menetluse algatamise ajal mõne teise kui menetluse algatanud liikmesriigi territooriumil.

3. Lõiked 1 ja 2 ei välista meetmeid, mida võetakse seoses õigustoimingute tühiseks tunnistamisega vastavalt artikli 4 lõike 2 punktile m.

▼B

*Artikkel 8*

**Kinnisvaraga seotud lepingud**

Maksejõuetusmenetluse mõjusid kinnisvara omandamis- või kasutamisõigust käsitlevale lepingule reguleerib ainuüksi selle liikmesriigi seadus, kelle territooriumil kinnisvara asub.

*Artikkel 9*

**Maksesüsteemid ja finantsturud**

1. Maksejõuetusmenetluse mõjusid makse- või arveldussüsteemi või finantsturgude osapoolte õigustele ja kohustustele reguleerib ainuüksi selle liikmesriigi seadus, kelle seadusi kõnealuse süsteemi või turu suhtes kohaldatakse, ilma et see piiraks artikli 5 kohaldamist.

2. Lõige 1 ei välista meetmeid, mida võidakse võtta väljamaksete või tehingute tühiseks tunnistamisega seoses asjaomase maksesüsteemi või finantsturu suhtes kohaldatavate seaduste alusel.

*Artikkel 10*

**Töölepingud**

Maksejõuetusmenetluste mõjusid töölepingutele ja -suhetele reguleerib ainuüksi selle liikmesriigi seadus, kelle seadusi töölepingu suhtes kohaldatakse.

*Artikkel 11*

**Mõjud registreerimisele kuuluvatele õigustele**

Maksejõuetusmenetluse mõjud sellistele võlgniku õigustele, mis on seotud kinnisvara, laeva või õhusõidukiga ja mis kuuluvad avalikus registris registreerimisele, määratakse kindlaks selle liikmesriigi seadusega, kelle alluvuses registrit peetakse.

*Artikkel 12*

**Ühenduse patendid ja kaubamärgid**

Käesoleva määruse kohaldamisel võib ühenduse patent, ühenduse kaubamärk või muu samasugune ühenduse õigusega kehtestatud õigus kuuluda ainult artikli 3 lõikes 1 osutatud menetlustesse.

*Artikkel 13*

**Kahjustav tegevus**

Artikli 4 lõike 2 punkti m ei kohaldata juhul, kui kõiki võlausaldajaid kahjustanud tegevusest kasu saanud isik tõendab, et:

— kõnealuse tegevuse suhtes kohaldatakse menetlust algatava riigi seaduse asemel mõne teise liikmesriigi seadust, ning

— kõnealuse seaduse alusel ei ole võimalik tema tegevust mingil viisil vaidlustada.

▼B

*Artikkel 14*

**Kolmandate isikute kaitse**

Kui võlgnik pärast maksejõuetusmenetluse algatamist võõrandab tasu eest:

— kinnisvara,

— avalikus registris registreerimisele kuuluva laeva või õhusõiduki või

— väärtpaberid, mille olemasolu eeldab registreerimist seadusega ettenähtud registris,

reguleerivad seda tegevust selle riigi õigusaktid, kelle territooriumil kinnisvara asub või kelle alluvuses registrit peetakse.

*Artikkel 15*

**Maksejõuetusmenetluse mõjud pooleliolevatele kohtuasjadele**

Maksejõuetusmenetluse mõjusid pooleliolevatele kohtuasjadele, kus käsitletakse neid võlgniku varasid või õigusi, mille suhtes viimane on kaotanud käsutamisõiguse, reguleerib ainuüksi selle liikmesriigi seadus, kus need kohtuasjad pooleli on.

II PEATÜKK

**MAKSEJÕUETUSMENETLUSE TUNNUSTAMINE**

*Artikkel 16*

**Põhimõte**

1. Maksejõuetusmenetluse algatamist käsitlevat otsust, mille on teinud artikli 3 alusel otsustamiseks pädev liikmesriigi kohus, tunnustavad kõik teised liikmesriigid alates selle jõustumisest menetluse algatanud riigis.

Seda sätet kohaldatakse ka juhul, kui võlgniku suhtes ei saa tema vara arvesse võttes algatada menetlust teises liikmesriigis.

2. Artikli 3 lõikes 1 osutatud menetluse tunnustamine ei välista artikli 3 lõikes 2 osutatud menetluste algatamist mõne teise liikmesriigi kohtu poolt. Viimati nimetatud menetlus on teisene maksejõuetusmenetlus III peatükis esitatud tähenduses.

*Artikkel 17*

**Tunnustamise tagajärjed**

1. Kui käesolevas määruses ei sätestata teisiti, on artikli 3 lõikes 1 osutatud menetluse algatamise otsusel teistes liikmesriikides ilma täiendavate formaalsusteta samad tagajärjed nagu menetluse algatanud riigi seaduse alusel, tingimusel et kõnealuses teises liikmesriigis ei ole algatatud artikli 3 lõikes 2 osutatud menetlust.

2. Artikli 3 lõikes 2 osutatud menetluste tagajärgi ei saa teistes liikmesriikides vaidlustada. Võlausaldajate õiguste piiramine eelkõige maksetähtaja pikendamise või maksekohustusest vabastamise osas mõjutab teise liikmesriigi territooriumil asuvaid varasid ainult selliste võlausaldajate puhul, kes on selleks nõusoleku andnud.

▼B

*Artikkel 18*

**Likvideerija volitused**

1. Artikli 3 lõike 1 alusel pädeva kohtu poolt määratud likvideerija võib kasutada teises liikmesriigis kõiki talle menetluse algatanud riigi seadusega antud volitusi tingimusel, et selles liikmesriigis ei ole algatatud teist maksejõuetusmenetlust ega võetud maksejõuetusmenetluse algatamiseks esitatud taotluse alusel takistavaid kaitsemeetmeid. Artiklite 5 ja 7 kohaselt on tal eelkõige õigus kõrvaldada võlgniku varad sellest liikmesriigist, kus need asuvad.

2. Artikli 3 lõike 2 alusel pädeva kohtu poolt määratud likvideerija võib esitada teises liikmesriigis kohtu kaudu või kohtuväliselt nõude, mille aluseks on vallasvara toimetamine menetluse algatanud riigist kõnealuse teise liikmesriigi territooriumile pärast maksejõuetusmenetluse algatamist. Tal on õigus võtta võlausaldajate huvides ka tühistavaid meetmeid.

3. Likvideerija peab oma volituste kasutamisel järgima selle liikmesriigi seadust, kelle territooriumil ta kavatseb tegutseda, eelkõige varade realiseerimisega seotud menetluste puhul. Need volitused ei hõlma sunnimeetmeid ega õigust teha kohtumenetlusi või vaidlusi käsitlevaid otsuseid.

*Artikkel 19*

**Tõendus likvideerija määramise kohta**

Likvideerija määramist tõendatakse tema määramist käsitleva algse otsuse tõestatud koopiaga või mõne muu pädeva kohtu antud tõendi abil.

Võib nõuda nende tõendavate dokumentide tõlget selle liikmesriigi ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest, kelle territooriumil likvideerija kavatseb tegutseda. Legaliseerimine või muud sellised formaalsused ei ole vajalikud.

*Artikkel 20*

**Tagastamine ja arvestamine**

1. Vastavalt artiklitele 5 ja 7 peab võlausaldaja, kes pärast artikli 3 lõikes 1 osutatud menetluse algatamist on saanud mis tahes viisil, kuid eelkõige sundtäitmise kaudu osalise või täieliku rahulduse oma nõudele, mis on seotud võlgnikule kuuluva teise liikmesriigi territooriumil asuva varaga, tagastama omandatud vara likvideerijale.

2. Võlausaldajate võrdse kohtlemise tagamiseks saab kreeditor, kes on maksejõuetusmenetluse käigus saanud oma nõude alusel dividende, teiste menetluste käigus makstavatest dividendidest osa ainult juhul, kui sama taseme või kategooria võlausaldajatele on viimati nimetatud menetluste käigus makstud samaväärseid dividende.

*Artikkel 21*

**Avaldamine**

1. Likvideerija võib taotleda, et teises liikmesriigis avaldatakse seal sätestatud avaldamiseeskirjade kohaselt teatis maksejõuetusmenetluse algatamise otsuse kohta ning vajaduse korral tema määramist käsitleva otsuse kohta. Sellises teatises avaldatakse muu hulgas määratud likvideerija andmed ja see, kas kohaldatakse artikli 3 lõikes 1 või artikli 3 lõikes 2 nimetatud kohtualluvuse sätet.

▼B

2. Iga liikmesriik, kelle territooriumil võlgniku tegevuskoht asub, võib siiski ette näha, et avaldamine on kohustuslik. Sel juhul võtab likvideerija või mõni teine selle liikmesriigi pädev organ, kus artikli 3 lõikes 1 osutatud menetlus on algatatud, avaldamise tagamiseks vajalikud meetmed.

*Artikkel 22*

**Registreerimine avalikus registris**

1. Likvideerija võib taotleda, et artikli 3 lõikes 1 osutatud menetluse algatamise otsus registreeritakse kinnistusregistris, äriregistris ja mis tahes muus teises liikmesriigis peetavas avalikus registris.

2. Liikmesriik võib ka ette näha, et registreerimine on kohustuslik. Sel juhul võtab likvideerija või mõni teine selle liikmesriigi pädev organ, kus artikli 3 lõikes 1 osutatud menetlus on algatatud, registreerimise tagamiseks vajalikud meetmed.

*Artikkel 23*

**Kulud**

Artiklites 21 ja 22 sätestatud avaldamise ja registreerimise kulusid käsitletakse menetlusega seotud kuludena.

*Artikkel 24*

**Kohustuse täitmine võlgniku ees**

1. Kui liikmesriigis täidetakse kohustus võlgniku ees, kelle suhtes on teises liikmesriigis algatatud maksejõuetusmenetlus, ja järelikult oleks pidanud kõnealuse kohustuse täitma selle menetluse likvideerijale, vabaneb kohustuse täitja oma kohustusest, kui ta ei olnud menetluse algatamisest teadlik.

2. Kui kohustus täidetakse enne artiklis 21 sätestatud avaldamist, eeldatakse vastupidiste tõendite puudumisel, et kohustuse täitnud isik ei olnud maksejõuetusmenetluse algatamisest teadlik. Kui kohustus täidetakse pärast teatise avaldamist, eeldatakse vastupidiste tõendite puudumisel, et kohustuse täitnud isik oli maksejõuetusmenetluse algatamisest teadlik.

*Artikkel 25*

**Muude otsuste tunnustamine ja täitmine**

1. Sellise kohtu otsust, kelle otsust menetluse algatamise kohta tunnustatakse vastavalt artiklile 16 ja mis käsitleb maksejõuetusmenetluse läbiviimist ja lõpetamist või kohtu heakskiidetud kompromisse, tunnustatakse ilma lisaformaalsusteta. Sellist otsust täidetakse vastavalt kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmist tsiviil ja kaubandusasjades käsitleva Brüsseli konventsiooni (muudetud selle konventsiooniga ühinemist käsitlevate konventsioonidega) artiklitele 31—51, välja arvatud artikli 34 lõige 2.

Esimest lõiku kohaldatakse ka otseselt maksejõuetusmenetlusest tuleneva või sellega tihedalt seotud otsuse suhtes isegi juhul, kui selle on teinud mõni teine kohus.

Esimest lõiku kohaldatakse ka otsuse suhtes, mis käsitleb pärast menetluse algatamise taotluse esitamist võetud kaitsemeetmeid.

2. Lõikes 1 nimetamata otsuste tunnustamine ja täitmine on reguleeritud lõikes 1 nimetatud konventsiooniga selles osas, mil määral see neid puudutab.

▼B

3. Liikmesriigid ei ole kohustatud tunnustama või täitma lõikes 1 osutatud otsust, mis võib piirata isikuvabadust või kahjustada postisaladust.

*Artikkel 26* **(1)**

**Riigikord**

Iga liikmesriik võib keelduda teises liikmesriigis algatatud maksejõuetusmenetluse tunnustamisest või sellise menetluse käigus tehtud otsuse täitmisest, kui tunnustamine või täitmine oleksid selges vastuolus tema riigikorraga, eelkõige selles sätestatud põhimõtete ning igaühe põhiseaduslike õiguste ja vabadustega.

III PEATÜKK

**TEISESED MAKSEJÕUETUSMENETLUSED**

*Artikkel 27*

**Menetluse algatamine**

Kui liikmesriigi kohus on algatanud artikli 3 lõikes 1 osutatud menetluse, mida teine liikmesriik tunnustab (põhimenetlus), siis võib artikli 3 lõike 2 alusel pädev teise liikmesriigi kohus algatada teisese maksejõuetusmenetluse, ilma et selles riigis oleks võlgniku maksejõuetust kontrollitud. See menetlus peab olema B lisas nimetatud menetlus. Menetlus mõjutab ainult selliseid võlgniku varasid, mis asuvad kõnealuse teise liikmesriigi territooriumil.

*Artikkel 28*

**Kohaldatav seadus**

Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse teisese menetluse suhtes selle liikmesriigi seadust, kelle territooriumil menetlus algatatakse.

*Artikkel 29*

**Õigus taotleda menetluse algatamist**

Menetluse algatamist võib taotleda:

a) põhimenetluse likvideerija;

b) mõni teine isik või asutus, kellel on õigus taotleda maksejõuetusmenetluse algatamist selle liikmesriigi seaduse alusel, kelle territooriumil teisese menetluse algatamist taotletakse.

*Artikkel 30*

**Ettemaksed kulude katteks**

Kui selle liikmesriigi seaduse kohaselt, kus teisese menetluse algatamist taotletakse, peavad võlgniku varad täielikult või osaliselt katma menetluse kulusid, võib kohus sellise taotluse saamisel nõuda, et taotleja teeb kulude katteks ettemakse või esitab asjakohase tagatise.

(1) Vt Portugali deklaratsioon artiklite 26 ja 37 kohaldamise kohta (EÜT C 183, 30.6.2000, lk 1).

▼B

*Artikkel 31*

**Koostöö- ja teabeedastuskohustus**

1. Põhimenetluse likvideerija ja teiseste menetluste likvideerijad on vastavalt teabeedastust piiravatele eeskirjadele kohustatud edastama üksteisele teavet. Nad teavitavad üksteist kohe kõigest, mis võib olla teiste menetluste puhul asjakohane, eelkõige nõuete esitamisel ja kontrollimisel tehtud edusammudest ja kõigist menetluse lõpetamiseks võetud meetmetest.

2. Põhimenetluse likvideerija ja teiseste menetluste likvideerijad on vastavalt eri menetluste suhtes kohaldatavatele eeskirjadele kohustatud tegema üksteisega koostööd.

3. Teisese menetluse likvideerija annab põhimenetluse likvideerijale aegsasti võimaluse teha ettepanekuid teisese menetlusega seotud varade likvideerimise või kasutamise kohta.

*Artikkel 32*

**Võlausaldaja õiguste kasutamine**

1. Võlausaldaja võib oma nõude esitada põhimenetluse ja kõigi teiseste menetluste puhul.

2. Põhimenetluse ja teiseste menetluste likvideerijad esitavad teiste menetluste puhul nõuded, mis on juba esitatud nende menetluse käigus, mille jaoks nad on ametisse määratud, tingimusel et seda tehakse viimasena nimetatud menetluse võlausaldajate huvides, võttes arvesse võlausaldajate õigust olla nõude esitamise vastu või loobuda selle esitamisest, kui kohaldatav seadus seda ette näeb.

3. Põhimenetluse või teisese menetluse likvideerijal on võlausaldajatega võrdne õigus osaleda teistes menetlustes ning eelkõige võlausaldajate koosolekutel.

*Artikkel 33*

**Likvideerimise peatamine**

1. Teisese menetluse algatanud kohus peatab põhimenetluse likvideerija taotluse korral likvideerimisprotsessi osaliselt või täielikult, kuid ta võib nõuda, et põhimenetluse likvideerija võtaks asjakohaseid meetmeid teisese menetluse võlausaldajate ja teatavate võlausaldajate rühmade huvide kaitseks. Likvideerija taotluse võib tagasi lükata ainult juhul, kui on selge, et põhimenetluse võlausaldajad ei ole sellest huvitatud. Likvideerimisprotsessi võib peatada kuni kolmeks kuuks. Seda võib jätkata või uuendada samaks ajavahemikuks.

2. Lõikes 1 osutatud kohus tühistab likvideerimisprotsessi peatamise:

— põhimenetluse likvideerija taotluse korral,

— omal algatusel, võlausaldaja taotluse korral või teisese menetluse likvideerija taotluse korral, kui peatamist ei saa enam pidada põhjendatuks, võttes eelkõige arvesse põhimenetluse või teiseste menetluste võlausaldajate huvisid.

*Artikkel 34*

**Meetmed teisese maksejõuetusmenetluse lõpetamiseks**

1. Kui teisese menetluse suhtes kohaldatav seadus võimaldab seda lõpetada vara likvideerimiseta saneerimisplaani, kompromissi või mõne muu samalaadse meetme abil, on põhimenetluse likvideerijal õigus teha ise selliste meetmete kohta ettepanekuid.

▼B

Teisese menetluse lõpetamine esimeses lõigus osutatud meetmete abil on võimalik ainult põhimenetluse likvideerija nõusolekul; nõusoleku puudumisel võib menetluse lõpetada juhul, kui kavandatav meede ei kahjusta põhimenetluse võlausaldajate majandushuve.

2. Lõikes 1 osutatud ja teisese menetluse käigus kavandatavatest meetmetest tulenev võlausaldajate õiguste piiramine, näiteks maksetähtaja pikendamine või maksekohustusest vabastamine, ei tohi kõigi huvitatud võlausaldajate nõusolekuta mõjutada võlgniku varasid, mis ei ole asjaomase menetlusega hõlmatud.

3. Artikli 33 alusel ettenähtud likvideerimisprotsessi peatamise ajal võib käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud ja teisese menetluse puhul võetavate meetmete kohta ettepanekuid teha ainult põhimenetluse likvideerija või likvideerija nõusolekul võlgnik; muid selliseid meetmeid käsitlevaid ettepanekuid ei või hääletusele panna ega heaks kiita.

*Artikkel 35*

**Teiseses menetluses järelejäänud vara**

Kui teisese menetlusega hõlmatud varade likvideerimise abil on võimalik täita kõik selle menetluse raames vastuvõetud nõuded, annab menetluse jaoks määratud likvideerija kohe kõik ülejäänud varad üle põhimenetluse likvideerijale.

*Artikkel 36*

**Põhimenetluse hilisem algatamine**

Kui artikli 3 lõikes 1 osutatud menetlus algatatakse pärast artikli 3 lõikes 2 osutatud menetluse algatamist mõnes teises liikmesriigis, kohaldatakse esimese menetluse suhtes artikleid 31—35, kuivõrd menetluse käik seda võimaldab.

*Artikkel 37* [1]

**Varasema menetluse muutmine**

Põhimenetluse likvideerija võib taotleda, et teatavas liikmesriigis varem algatatud A lisas loetletud menetlus muudetaks likvideerimismenetluseks, kui see on põhimenetluse võlausaldajate huvides.

Artikli 3 lõike 2 alusel pädev kohus annab käsu muuta menetlus üheks B lisas loetletud menetluseks.

*Artikkel 38*

**Kaitsemeetmed**

Kui liikmesriigi artikli 3 lõike 1 alusel pädev kohus määrab võlgniku varade kaitsmiseks ajutise halduri, on kõnealusel halduril õigus taotleda võlgniku kõigi teises liikmesriigis asuvate varade säilitamiseks ja kaitsmiseks kõnealuse riigi seadusega ettenähtud meetmeid maksejõuetusmenetluse algatamise taotluse esitamise ja menetluse algatamise otsuse vastuvõtmise vahelisel ajavahemikul.

---

[1] Vt Portugali deklaratsioon artiklite 26 ja 37 kohaldamise kohta (EÜT C 183, 30.6.2000, lk 1).

▼B

IV PEATÜKK

**VÕLAUSALDAJATE TEAVITAMINE JA NENDE NÕUETE ESITAMINE**

*Artikkel 39*

**Nõude esitamise õigus**

Võlausaldajal, kelle alaline elu- või asukoht või registrijärgne asukoht on mõnes teises liikmesriigis peale menetluse algatanud liikmesriigi, sealhulgas liikmesriikide maksuhaldurid ja sotsiaalkindlustusasutused, on õigus esitada maksejõuetusmenetluse suhtes kirjalikult vormistatud nõudeid.

*Artikkel 40*

**Võlausaldajate teavitamise kohustus**

1. Kohe pärast maksejõuetusmenetluse algatamist liikmesriigis peab selle liikmesriigi pädev kohus või menetluseks määratud likvideerija teavitama teadaolevaid võlausaldajaid, kelle alaline elu- või asukoht või registrijärgne asukoht on teistes liikmesriigis.

2. Igale võlausaldajale eraldi teatisena edastatav informatsioon sisaldab eelkõige tähtaegu ja nendega seoses sätestatud sanktsioone, organit või asutust, kellel on õigus nõudeid vastu võtta, ning muid ettenähtud meetmeid. Peale selle märgitakse teatises, kas võlausaldajad peavad esitama ka eelistatud või asjaõiguslikult tagatud nõuded.

*Artikkel 41*

**Nõude esitamise sisu**

Võlausaldaja saadab võimalike tõendavate dokumentide koopiad, näidates ära nõude laadi, selle tekkimise kuupäeva ja suuruse, ning teatab, kas ta taotleb nõude suhtes eelisõigust, asjaõiguslikku tagatist või omandireservatsiooni ning millised varad on selle tagatisega hõlmatud.

*Artikkel 42*

**Keeled**

1. Artiklis 40 ette nähtud teave esitatakse menetluse algatanud riigi ametlikus keeles või ühes ametlikest keeltest. Selleks kasutatakse vormi, millel on nimetus “Nõude esitamise kutse. Järgitavad tähtajad” kõigis Euroopa Liidu institutsioonide ametlikes keeltes.

2. Võlausaldajal, kelle alaline elu- või asukoht või registrijärgne asukoht on mõnes teises liikmesriigis peale menetluse algatanud liikmesriigi, on õigus esitada oma nõue kõnealuse teise riigi ametlikus keeles või ühes ametlikest keeltest. Sel juhul kannab nõude esitamise teatis nimetust “Nõude esitamine” menetluse algatanud riigi ametlikus keeles või ühes ametlikest keeltest. Lisaks võib nõuda, et võlausaldaja esitaks tõlke menetluse algatanud riigi ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest.

▼B

V PEATÜKK

**ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED**

*Artikkel 43*

**Ajaline kohaldamine**

Käesoleva määruse sätteid kohaldatakse ainult pärast selle jõustumist algatatud maksejõuetusmenetluste suhtes. Käesoleva määruse jõustumise eelseid võlgniku õigustoiminguid reguleerib seadus, mida nende teostamise ajal kohaldati.

*Artikkel 44*

**Seos konventsioonidega**

1. Pärast käesoleva määruse jõustumist asendab see määruses käsitletavates küsimustes ja liikmesriikide vahelistes suhetes eelkõige järgmisi kahe või enama liikmesriigi vahel sõlmitud konventsioone:

a) 8. juulil 1899 Pariisis allakirjutatud Belgia ja Prantsusmaa vaheline konventsioon kohtualluvuse ning kohtuotsuste, vahekohtuotsuste ja ametlike dokumentide kehtivuse ja täitmise kohta;

b) 16. juulil 1969 Brüsselis allakirjutatud Belgia ja Austria vaheline konventsioon pankroti- ja likvideerimismenetluse, kohtuväliste kokkulepete ning maksete peatamise kohta (k. a 13. juuni 1973. aasta lisaprotokoll);

c) 28. märtsil 1925 Brüsselis allakirjutatud Belgia ja Madalmaade vaheline konventsioon territoriaalse kohtualluvuse ja pankrotimenetluse kohta ning kohtuotsuste, vahekohtuotsuste ja ametlike dokumentide kehtivuse ja täitmise kohta;

d) 25. mail 1979 Viinis allakirjutatud Saksamaa ja Austria vaheline konventsioon pankroti- ja likvideerimismenetluse ning kohtuväliste kokkulepete kohta;

e) 27. veebruaril 1979 Viinis allakirjutatud Prantsusmaa ja Austria vaheline konventsioon kohtualluvuse ning pankrotimenetlustes tehtud kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta;

f) 3. juunil 1930 Roomas allakirjutatud Prantsusmaa ja Itaalia vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste täitmise kohta;

g) 12. juulil 1977 Roomas allakirjutatud Itaalia ja Austria vaheline konventsioon pankroti- ja likvideerimismenetluse ning kohtuväliste kokkulepete kohta;

h) 30. augustil 1962 Haagis allakirjutatud Madalmaade Kuningriigi ja Saksamaa Liitvabariigi vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste ja muude täitmisele pööratavate dokumentide vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta;

i) 2. mail 1934 Brüsselis allakirjutatud Ühendkuningriigi ja Belgia Kuningriigi vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste vastastikuse täitmise kohta ja selle protokoll;

j) 7. novembril 1933 Kopenhaagenis allakirjutatud Taani, Soome, Norra, Rootsi ja Islandi vaheline konventsioon pankrotimenetluse kohta;

k) 5. juunil 1990 Istanbulis allakirjutatud Euroopa konventsioon pankrotimenetluse teatavate rahvusvaheliste aspektide kohta;

▼A1

l) 18. juunil 1959 Ateenas allakirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi ja Kreeka Kuningriigi vaheline konventsioon kohtuotsuste vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta;

m) 18. märtsil 1960 Belgradis allakirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi ja Austria Vabariigi vaheline leping kaubandusasjades tehtud vahekohtuotsuste ja lahenduskokkulepete vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta;

n) 3. detsembril 1960 Roomas allakirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi ja Itaalia Vabariigi vaheline konventsioon vastastikuse õigusalase koostöö kohta tsiviil- ja haldusasjades;

o) 24. septembril 1971 Belgradis allakirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi ja Belgia Kuningriigi vaheline leping õigusalase koostöö kohta tsiviil- ja kaubandusasjades;

p) 18. mail 1971 Pariisis allakirjutatud Jugoslaavia ja Prantsusmaa valitsuste vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta;

q) 22. oktoobril 1980 Ateenas allakirjutatud Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Kreeka Vabariigi vaheline leping õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades; jätkuvalt jõus Tšehhi Vabariigi ja Kreeka vahel;

r) 23. aprillil 1982 Nikosias allakirjutatud Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Küprose Vabariigi vaheline leping õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades; jätkuvalt jõus Tšehhi Vabariigi ja Küprose vahel;

s) 10. mail 1984 Pariisis allakirjutatud Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi valitsuse ja Prantsuse Vabariigi valitsuse vaheline leping õigusabi ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil-, perekonna- ja kaubandusasjades; jätkuvalt jõus Tšehhi Vabariigi ja Prantsusmaa vahel;

t) 6. detsembril 1985 Prahas allakirjutatud Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Itaalia Vabariigi vaheline leping õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades; jätkuvalt jõus Tšehhi Vabariigi ja Itaalia vahel;

u) 11. novembril 1992 Tallinnas allakirjutatud Eesti Vabariigi, Leedu Vabariigi ja Läti Vabariigi õigusabi ja õigussuhete leping;

v) 27. novembril 1998 Tallinnas allakirjutatud Eesti Vabariigi ja Poola Vabariigi vaheline leping õigusabi osutamise ja õigussuhete kohta tsiviil-, töö- ning kriminaalasjades;

w) 26. jaanuaril 1993 Varssavis allakirjutatud Leedu Vabariigi ja Poola Vabariigi vaheline leping õigusabi ja õigussuhete kohta tsiviil-, perekonna-, töö- ja kriminaalasjades;

▼M3

x) 19. oktoobril 1972 Bukarestis allakirjutatud Rumeenia Sotsialistliku Vabariigi ja Kreeka Vabariigi vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades ning selle protokoll;

y) 5. novembril 1974 Pariisis allakirjutatud Rumeenia Sotsialistliku Vabariigi ja Prantsusmaa Vabariigi vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades;

z) 10. aprillil 1976 Ateenas allakirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi ja Kreeka Vabariigi vaheline kokkulepe õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades;

aa) 29. aprillil 1983 Nikosias allakirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi ja Küprose Vabariigi vaheline kokkulepe õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades;

ab) 18. jaanuaril 1989 Sofias allakirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi valitsuse ja Prantsusmaa Vabariigi valitsuse vaheline kokkulepe vastastikuse õigusabi kohta tsiviilasjades;

▼M3

ac) 11. juulil 1994 Bukarestis allakirjutatud Rumeenia ja Tšehhi Vabariigi vaheline leping õigusabi kohta tsiviilasjades;

ad) 15. mail 1999 Bukarestis allakirjutatud Rumeenia ja Poola vaheline leping õigusabi ja õigussuhete kohta tsiviilasjades.

▼B

2. Lõikes 1 nimetatud konventsioonid kehtivad ka enne käesoleva määruse jõustumist algatatud menetluste suhtes.

3. Käesolev määrus ei kehti:

a) liikmesriigis, kui see on vastuolus pankrotiga seotud kohustustega, mis tulenevad selle riigi poolt enne käesoleva määruse jõustumist ühe või mitme kolmanda riigiga sõlmitud konventsioonist;

b) Ühendkuningriigis ja Põhja-Iirimaal, kui see on vastuolus pankrotiga ja maksejõuetute äriühingute likvideerimisega seotud kohustustega, mis tulenevad käesoleva määruse jõustumise ajal kehtivatest Rahvaste Ühendusega sõlmitud kokkulepetest.

*Artikkel 45*

**Lisade muutmine**

Nõukogu võib ühe oma liikme taotlusel või komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega lisasid muuta.

*Artikkel 46*

**Aruandlus**

Komisjon esitab hiljemalt 1. juuniks 2012 ning seejärel iga viie aasta järel Euroopa Parlamendile, nõukogule ning majandus- ja sotsiaalkomiteele aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta. Selle aruandega võivad vajaduse korral kaasneda ettepanekud käesoleva määruse kohandamise kohta.

*Artikkel 47*

**Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub 31. mail 2002.

Käesolev määrus on Euroopa Ühenduse asutamislepingu kohaselt tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav.

▼M2

*LISA A*

**Artikli 2 punktis a osutatud maksejõuetusmenetlused**

BELGIË/BELGIQUE

— Het faillissement/La faillite

— Het gerechtelijk akkoord/Le concordat judiciaire

— De collectieve schuldenregeling/Le règlement collectif de dettes

— De vrijwillige vereffening/La liquidation volontaire

— De gerechtelijke vereffening/La liquidation judiciaire

— De voorlopige ontneming van beheer, bepaald in artikel 8 van de faillissementswet/Le dessaisissement provisoire, visé à l'article 8 de la loi sur les faillites

▼M3

БЪЛГАРИЯ

— Производство по несъстоятелност

▼M2

ČESKÁ REPUBLIKA

— Konkurs

— Nucené vyrovnání

— Vyrovnání

DEUTSCHLAND

— Das Konkursverfahren

— Das gerichtliche Vergleichsverfahren

— Das Gesamtvollstreckungsverfahren

— Das Insolvenzverfahren

EESTI

— Pankrotimenetlus

ΕΛΛΑΔΑ

— Η πτώχευση

— Η ειδική εκκαθάριση

— Η προσωρινή διαχείριση εταιρείας. Η διοίκηση και διαχείριση των πιστωτών

— Η υπαγωγή επιχείρησης υπό επίτροπο με σκοπό τη σύναψη συμβιβασμού με τους πιστωτές

ESPAÑA

— Concurso

FRANCE

— Sauvegarde

— Redressement judiciaire

— Liquidation judiciaire

IRELAND

— Compulsory winding-up by the court

— Bankruptcy

— The administration in bankruptcy of the estate of persons dying insolvent

— Winding-up in bankruptcy of partnerships

— Creditors' voluntary winding-up (with confirmation of a court)

— Arrangements under the control of the court which involve the vesting of all or part of the property of the debtor in the Official Assignee for realisation and distribution

▼M2

— Company examinership

ITALIA

— Fallimento

— Concordato preventivo

— Liquidazione coatta amministrativa

— Amministrazione straordinaria

ΚΥΠΡΟΣ

— Υποχρεωτική εκκαθάριση από το Δικαστήριο

— Εκούσια εκκαθάριση από πιστωτές κατόπιν Δικαστικού Διατάγματος

— Εκούσια εκκαθάριση από μέλη

— Εκκαθάριση με την εποπτεία του Δικαστηρίου

— Πτώχευση κατόπιν Δικαστικού Διατάγματος

— Διαχείριση της περιουσίας προσώπων που απεβίωσαν αφερέγγυα

LATVIJA

— Bankrots

— Izlīgums

— Sanācija

LIETUVA

— įmonės restruktūrizavimo byla

— įmonės bankroto byla

— įmonės bankroto procesas ne teismo tvarka

LUXEMBOURG

— Faillite

— Gestion contrôlée

— Concordat préventif de faillite (par abandon d'actif)

— Régime spécial de liquidation du notariat

MAGYARORSZÁG

— Csődeljárás

— Felszámolási eljárás

MALTA

— Xoljiment

— Amministrazzjoni

— Stralċ volontarju mill-membri jew mill-kredituri

— Stralċ mill-Qorti

— Falliment f'każ ta' negozjant

NEDERLAND

— Het faillissement

— De surseance van betaling

— De schuldsaneringsregeling natuurlijke personen

ÖSTERREICH

— Das Konkursverfahren

— Das Ausgleichsverfahren

POLSKA

— Postępowanie upadłościowe

▼M2

— Postępowanie układowe

— Upadłość obejmująca likwidację

— Upadłość z możliwością zawarcia układu

PORTUGAL

— O processo de insolvência

— O processo de falência

— Os processos especiais de recuperação de empresa, ou seja:

A concordata

A reconstituição empresarial

A reestruturação financeira

A gestão controlada

▼M3

ROMÂNIA

— Procedura reorganizării judiciare și a falimentului

▼M2

SLOVENIJA

— Stečajni postopek

— Skrajšani stečajni postopek

— Postopek prisilne poravnave

— Prisilna poravnava v stečaju

SLOVENSKO

— Konkurzné konanie

— Reštrukturalizačné konanie

SUOMI/FINLAND

— Konkurssi/konkurs

— Yrityssaneeraus/företagssanering

SVERIGE

— Konkurs

— Företagsrekonstruktion

UNITED KINGDOM

— Winding-up by or subject to the supervision of the court

— Creditors' voluntary winding-up (with confirmation by the court)

— Administration, including appointments made by filing prescribed documents with the court

— Voluntary arrangements under insolvency legislation

— Bankruptcy or sequestration

▼M2

*LISA B*

**Artikli 2 punktis c osutatud likvideerimismenetlused**

BELGIË/BELGIQUE

— Het faillissement/La faillite

— De vrijwillige vereffening/La liquidation volontaire

— De gerechtelijke vereffening/La liquidation judiciaire

▼M3

БЪЛГАРИЯ

— Производство по несъстоятелност

▼M2

ČESKÁ REPUBLIKA

— Konkurs

— Nucené vyrovnání

DEUTSCHLAND

— Das Konkursverfahren

— Das Gesamtvollstreckungsverfahren

— Das Insolvenzverfahren

EESTI

— Pankrotimenetlus

ΕΛΛΑΔΑ

— Η πτώχευση

— Η ειδική εκκαθάριση

ESPAÑA

— Concurso

FRANCE

— Liquidation judiciaire

IRELAND

— Compulsory winding-up

— Bankruptcy

— The administration in bankruptcy of the estate of persons dying insolvent

— Winding-up in bankruptcy of partnerships

— Creditors' voluntary winding-up (with confirmation of a court)

— Arrangements under the control of the court which involve the vesting of all or part of the property of the debtor in the Official Assignee for realisation and distribution

ITALIA

— Fallimento

— Liquidazione coatta amministrativa

— Concordato preventivo con cessione dei beni

ΚΥΠΡΟΣ

— Υποχρεωτική εκκαθάριση από το Δικαστήριο

— Εκκαθάριση με την εποπτεία του Δικαστηρίου

— Εκούσια εκκαθάριση από πιστωτές (με την επικύρωση του Δικαστηρίου)

— Πτώχευση

— Διαχείριση της περιουσίας προσώπων που απεβίωσαν αφερέγγυα

▼M2

LATVIJA

— Bankrots

LIETUVA

— įmonės bankroto byla

— įmonės bankroto procesas ne teismo tvarka

LUXEMBOURG

— Faillite

— Régime spécial de liquidation du notariat

MAGYARORSZÁG

— Felszámolási eljárás

MALTA

— Stralċ volontarju

— Stralċ mill-Qorti

— Falliment inkluż il-ħruġ ta' mandat ta' qbid mill-Kuratur f'każ ta' negozjant fallut

NEDERLAND

— Het faillissement

— De schuldsaneringsregeling natuurlijke personen

ÖSTERREICH

— Das Konkursverfahren

POLSKA

— Postępowanie upadłościowe

— Upadłość obejmująca likwidację

PORTUGAL

— O processo de insolvência

— O processo de falência

▼M3

ROMÂNIA

— Faliment

▼M2

SLOVENIJA

— Stečajni postopek

— Skrajšani stečajni postopek

SLOVENSKO

— Konkurzné konanie

SUOMI/FINLAND

— Konkurssi/konkurs

SVERIGE

— Konkurs

UNITED KINGDOM

— Winding-up by or subject to the supervision of the court

— Winding-up through administration, including appointments made by filing prescribed documents with the court

— Creditors' voluntary winding-up (with confirmation by the court)

— Bankruptcy or sequestration

▼M2

*LISA C*

**Artikli 2 punktis b osutatud likvideerijad**

BELGIË/BELGIQUE

— De curator/Le curateur

— De commissaris inzake opschorting/Le commissaire au sursis

— De schuldbemiddelaar/Le médiateur de dettes

— De vereffenaar/Le liquidateur

— De voorlopige bewindvoerder/L'administrateur provisoire

▼M3

БЪЛГАРИЯ

— Назначен предварително временен синдик

— Временен синдик

— (Постоянен) синдик

— Служебен синдик

▼M2

ČESKÁ REPUBLIKA

— Správce podstaty

— Předběžný správce

— Vyrovnací správce

— Zvláštní správce

— Zástupce správce

DEUTSCHLAND

— Konkursverwalter

— Vergleichsverwalter

— Sachwalter (nach der Vergleichsordnung)

— Verwalter

— Insolvenzverwalter

— Sachwalter (nach der Insolvenzordnung)

— Treuhänder

— Vorläufiger Insolvenzverwalter

EESTI

— Pankrotihaldur

— Ajutine pankrotihaldur

— Usaldusisik

ΕΛΛΑΔΑ

— Ο σύνδικος

— Ο προσωρινός διαχειριστής. Η διοικούσα επιτροπή των πιστωτών

— Ο ειδικός εκκαθαριστής

— Ο επίτροπος

ESPAÑA

— Administradores concursales

FRANCE

— Mandataire judiciaire

— Liquidateur

— Administrateur judiciaire

▼M2

— Commissaire à l'exécution du plan

IRELAND

— Liquidator

— Official Assignee

— Trustee in bankruptcy

— Provisional liquidator

— Examiner

ITALIA

— Curatore

— Commissario

— Liquidatore giudiziale

ΚΥΠΡΟΣ

— Εκκαθαριστής και προσωρινός εκκαθαριστής

— Επίσημος παραλήπτης

— Διαχειριστής της πτώχευσης

— Εξεταστής

LATVIJA

— Maksātnespējas procesa administrators

LIETUVA

— Bankrutuojančių įmonių administratorius

— Restruktūrizuojamų įmonių administratorius

LUXEMBOURG

— Le curateur

— Le commissaire

— Le liquidateur

— Le conseil de gérance de la section d'assainissement du notariat

MAGYARORSZÁG

— Vagyonfelügyelő

— Felszámoló

MALTA

— Amministratur Proviżorju

— Riċevitur Uffiċjali

— Stralċjarju

— Manager Speċjali

— Kuraturi f'każ ta' proċeduri ta' falliment

NEDERLAND

— De curator in het faillissement

— De bewindvoerder in de surseance van betaling

— De bewindvoerder in de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen

ÖSTERREICH

— Masseverwalter

— Ausgleichsverwalter

— Sachwalter

— Treuhänder

▼M2

— Besondere Verwalter

— Konkursgericht

POLSKA

— Syndyk

— Nadzorca sądowy

— Zarządca

PORTUGAL

— Administrador da insolvência

— Gestor judicial

— Liquidatário judicial

— Comissão de credores

▼M3

ROMÂNIA

— Administrator (judiciar)

— Lichidator (judiciar)

▼M2

SLOVENIJA

— Upravitelj prisilne poravnave

— Stečajni upravitelj

— Sodišče, pristojno za postopek prisilne poravnave

— Sodišče, pristojno za stečajni postopek

SLOVENSKO

— Predbežný správca

— Správca

SUOMI/FINLAND

— Pesänhoitaja/boförvaltare

— Selvittäjä/utredare

SVERIGE

— Förvaltare

— God man

— Rekonstruktör

UNITED KINGDOM

— Liquidator

— Supervisor of a voluntary arrangement

— Administrator

— Official receiver

— Trustee

— Provisional liquidator

— Judicial factor